

Sadık Bey (Mehmet Sadık Savtekin) (1874-1950)

I. Dönem Kırşehir Milletvekili.

1874 yılında Samsun Çarşamba'da doğmuştur. İlk ve orta öğrenimini Bafra İbtidai Mektebi ve Çarşamba Rüştiyesi'nde tamamlamıştır. Daha sonra medrese eğitimi görmüştür. Arapça, Fıkıh, Hadis ve Feraiz bahislerinden icazet almıştır. İstanbul Hukuk Mektebi'ne sınavla alınmıştır. 30 Nisan 1902'de buradan şahadetname almıştır. Ocak 1903'te Yenicevardar Bidayet Mahkemesi Savcı yardımcılığına atanarak meslek hayatına başlamıştır. 1909'a kadar Radovişti, Kesendire, Malkara Bidayet Mahkemelerinde Ceza Dairesi Reisliği yapmıştır.

16 Aralık 1909'da Edirne İstinaf Mahkemesi üyesi olmuştur. Edirne'nin I. Balkan Savaşı'nda işgal edilmesi sebebiyle 1913 yılına kadar görevinden uzak kalmıştır. 20 Ekim 1913'te Aydın İstinaf Mahkemesi üyeliğine tayin olmuştur. Ağustos 1914'te Gümüşhane Bidayet Mahkemesi Ceza Dairesi Başkanı, Temmuz 1916'da Düzce Savcısı, aynı yıl Kütahya İstinaf Mahkemesi Üyeliği görevlerinde bulunmuştur. 23 Kasım 1917'de ise Kırşehir Bidâyet Mahkemesi Başkanlığı görevine gelmiştir. 20 Nisan 1919 da İstanbul Hükümeti tarafından görevi sonlandırılmıştır. Herhangi bir görevde olmadığı Kırşehir'de ikamet ederken, TBMM'nin Birinci dönem seçimlerinde Kırşehir mebusu olarak seçilmiştir. Ancak Seçim Kuruluna kendisinin milletvekilliğinden istifa ettiğine dair bir bilgi gitmiştir. Seçim Kurulu da Sadık Bey'den sonra en fazla oyu alan Bekir Ağa'nın Kırşehir Milletvekili olduğuna dair tutanak düzenlemiştir. Sadık Bey, kendisinin yerine Bekir Bey'in vekil tayin edildiğini öğrenince istifa etmediğine dair Meclis Başkanlığı'na resmi itirazda bulunmuştur. Meclis Başkanlığı'nda yapılan inceleme sonucunda, Sadık Bey'in haklılığı ortaya çıkmıştır. Böylece Meclisin 6 Aralık 1920 tarihli birleşiminde Bekir Ağa'nın milletvekilliği düşürülerek, Sadık Bey Kırşehir Milletvekili olarak tayin edilmiştir.

Meclisde, dışişleri, dilekçe, bütçe ve adalet komisyonlarında görev yapmıştır. Ayrıca, 8 Ocak 1922'de, Rusya'dan gelecek olan yetim çocukların durumuyla ilgili kurulan özel bir komisyonda da görev almıştır. Dönem içinde kürsüde 3 konuşma yapmış ve 2 soru önergesi vermiştir. Önerdiği 10 Kanun teklifinden biri, 8 Nisan 1922'de 212 sayılı yasa olarak çıkarılmıştır. Sadece bir dönem milletvekilliği yapan Mehmet Sadık Bey, 25 Ağustos 1923'te Çankırı İstinaf Mahkemesi Savcılığına tayin edilmiştir. 1 Mayıs 1924'te de Çankırı Cinayet Savcılığı, Temmuz 1926'da ise Çankırı Savcılığı görevlerine getirilmiştir. Son olarak Aralık 1929'da atandığı Aksaray Mürettep Ceza Mahkemesi Başkanlığı görevini yaparken, Kasım 1931'de görevinden alınmıştır. Kendi isteğiyle 1 Nisan 1932'de emekliye ayrılmıştır. 9 Ekim 1950'de ise İstanbul'da vefat etmiştir.

Bengül BOLAT

KAYNAKÇA

Türk Parlamento Tarihi, Millî Mücadele ve T.B.M.M. I. Dönem 1919 - 1923 Cilt, III. I. Dönem Milletvekillerinin Özgeçmişleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yay. Ankara 1994.

Devletimizi Kuranlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi, 65. Yıl, Ajans- Türk Matbaacılık Sanayi, Ankara 1985.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kavanin Mecmuası, Birinci İntihap Devresi, Cilt: I, s.250.

Millet Meclisi Üyesi, Hal Tercüme Kâğıdı Örneği, Sadık Bey (Mehmet Sadık Savtekin) 278.

Millet Meclisi Üyesi, Hal Tercüme Kâğıdı Örneği, 279.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü, 23 Nisan 1920-20 Ekim 1991, TBMM Genel Sekreterliği Yay. Ankara 1994.

Makale ve Bildiriler

BOLAT, Bengül, “Millî Mücadele de Kırşehir in Yeri ve I TBMM Döneminde Kırşehir Milletvekilleri”, **CDAT: Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi**, Yıl 2, 4, 2006, s.39-60.

ÖZÜÇETİN, Yaşar, “Türkiye Büyük Millet Meclisi, Birinci Dönem Kırşehir Mebusları (1)”, **I. Kırşehir Kültür Araştırmaları Bilgi Şöleni**, 8-10 Ekim 2003, Kırşehir 2004, s.440-441.

22/07/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/sadik-bey-mehmet-sadik-savtekin-1874-1950/?pdf=6641> adresinden erişilmiştir